

Magyarország Alkotmánybírósága
1015
Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 10/579-0/2014	
2014. MÁRC 21.	
Példány: 1	Kezelőiroda: P-1
Melléklet: 7+2 db	

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 13.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON	
Postán / Gyűjtőláda / Személyesen	
Érkezett: 2014-02-14	
PÉLDÁNY: 1	
MELLÉKLET: 7	
FŐLAJSTROMSZÁM TÖRÖLÉSI IRATON	27980/10

A Fővárosi Törvényszék útján
(ügyszám: 19.P.27.980/2010/10)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED], a továbbiakban: Indítványozó) képviselőjében eljárva (ügyvédi meghatalmazás P/1. szám alatt csatolva) a Fővárosi Törvényszék útján a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria Pfv.IV.20.709/2013/3. számú ítéletének (P/7. szám alatt csatolva), valamint az azt megelőző Fővárosi Ítéletábrla 2.Pf.20.927/2012/5 számú jogerős ítéletének ((P/5. szám alatt csatolva) és a Fővárosi Törvényszék 19.P.27.980/2010/10 számú elsőfokú ítéletének alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és a hivatkozott ítéleteket semmisítse meg.

Kérelmem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének, Q. cikke (nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak tiszteletben tartása), I. Cikke (szükségesség arányosság teszt) és XXVIII. Cikke (tisztességes eljáráshoz való jog) valamint a IX Cikke (szólásszabadság). Kérelmemet a személyesen érintett Indítványozó nevében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény (Abtv.) 27. §-a és 43. §-a alapján terjesztem elő. Az Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy a jelzett ítéletekkel eldöntött perben alperes volt.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése értelmében az Indítványozó kéri adatai zártan kezelését.

Az Indítványozó álláspontja szerint csatolt minden olyan dokumentumot, mely alkotmányjogi panasa az Abtv.-ben meghatározott formai követelményeknek való megfelelését igazolja. Az Indítványozó ezért külön hangsúlyozza, hogy amennyiben a t. Alkotmánybíróság további dokumentumok, iratok csatolását látja szükségesnek bármely eljárásjogi vagy anyagi jogi kérdés megítéléséhez, az Indítványozó az Abtv. 55. § (3) bekezdése értelmében erre rendelkezésre áll, és – természetesen – maximálisan együttműködik a t. Alkotmánybírósággal.

Ebben a körben az Indítványozó hangsúlyozza, hogy az esetlegesen szükséges további adatok, információk bekérése, azaz hiánypótlásra való felszólítás a t. Alkotmánybíróság számára nem lehetőség, hanem az Abtv. 55. § (3) bekezdése kogens szabálya alapján kötelezettség.

Alkalmazandó jogszabályok

a) Alaptörvény

Q. Cikk

„(...)

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.”

I. Cikk

„(...)

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

XXVIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

IX. cikk

„(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

24. cikk

„(...)

(2) Az Alkotmánybíróság

(...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját,

(...)”

b) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény (Abtv.)

„27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

„43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.”

I. Az Alkotmánybíróság eljárása

1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a törvény 27. §-ában meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes bírói döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.
2. A Kúria az ügyben az ítéletét 2013. november 20-án hozta, mely ítéletet az Indítványozó jogi képviselője számára 2013. december 13-án kézbesítették. Az alkotmányjogi panaszt a törvényes határidőn belül, a kézbesítés időpontjától számított hatvan napon belül nyújtom be.
3. Az ügyben a későbbiekben részletesen bemutatandó módon a bírói döntéseket alapvetően befolyásoló alaptörvény-ellenesség következett be (Abtv. 29. §). Már ezen a helyen is hangsúlyozom, hogy az Abtv. 27. §-a alapján indított eljárásban az alaptörvény az ügyben konkrétan felhívott sérelmének dogmatikai jelentősége irreleváns, a „legapróbb” alaptörvény ellenesség is – amennyiben a bírói döntés irányát alapvetően megszabta – az ítélet megsemmisítéséhez kell, hogy vezessen. Mindazonáltal álláspontom szerint a jelen ügyben felvetett alkotmányjogi kérdések – a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező pártatlan bírósághoz való jog, valamint szólásszabadság határai -, önmagukban is jelentősek és ráadásul alapvetően befolyásolták a bírósági ítéleteket.
4. Az Indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, a peres eljárást a legfőbb magyar bírói szerv, a Kúria ítélete zárta.

II. A korábbi alkotmánybírósági gyakorlat felhasználhatósága és a nemzetközi sztenderdekre való hivatkozás lehetősége

5. A t. Alkotmánybíróság a 2012. május 9-én kelt X/2349/2012. AB határozatában kimondta, hogy „Az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.
6. Az Alkotmánybíróság az egyes hatásköreiben eljárva alkotmány-értelmezést végez, akkor is, ha ez nem elvont, mint az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti hatáskörben, hanem jogszabály vagy bírói döntés vizsgálatához kapcsolódik. Az egyes intézményekről, alapelvekről és rendelkezésekről kialakított értelmezése a határozataiban található meg. Az Alkotmánybíróságnak azokra az alapértékekre, emberi jogokra és szabadságokra, továbbá alkotmányos intézményekre vonatkozó megállapításai, amelyek az Alaptörvényben nem változtak meg alapvetően, érvényesek maradnak.

7. Az előző Alkotmányon alapuló alkotmánybíróági döntésekben kifejtett elvi jelentőségű megállapítások értelemszerűen irányadók az Alaptörvényt értelmező alkotmánybíróági döntésekben is. Ez azonban nem jelenti az előző Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtettek vizsgálódás nélküli, mechanikus átvételét, hanem az előző Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és gondos mérlegelést kíván. Ha az összevetésnek az az eredménye, hogy az alkotmányjogi szabályozás változatlan vagy jelentős mértékben hasonló, az átvételnek nincs akadálya. Másrészt az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybíróági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni.”

8. A fenti határozat alapján jelen ügy szempontjából releváns, a már hatályon kívül helyezett Alkotmány tartalmilag azonos szakaszai kapcsán kidolgozott alkotmánybíróági gyakorlatot felhasználom és hivatkozom, feltételezve, hogy a t. Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata jelen ügy eldöntésére is zsinórmértékül fog szolgálni.

9. Előljáróban a nemzetközi sztenderdekkel kapcsolatban - különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezményére (a továbbiakban: Egyezmény) - rá kell mutassunk arra, hogy az Egyezményt a hozzá kapcsolódó joggyakorlattal, az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok is számos alkalommal figyelembe vették jogalkalmazói tevékenységük során. Mi több, az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok nem pusztán figyelembe veszik, hanem egyfajta kötelező minimum sztenderdként tekintenek a strasbourgi gyakorlatra, mely alá a magyar jogvédelmi szint semmi szín alá nem mehet. Ebben a körben az Alkotmánybíróság expressis verbis kimondta, hogy egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (mint például az Egyezmény). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság (és a rendes bíróságok) által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Bíróság által kibontott) jogvédelem szintje.

10. A pacta sunt servanda elvéből [Alaptörvény Q. cikk (2)-(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróáságnak és a rendes bíróságoknak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, 'precedens-határozataiból' ez kényszerűen nem következne (1718/B/2010. AB határozat). Minthogy a jelen beadványban hivatkozott alapjogok - tisztességes eljárás elve, jogállamiság elve - védelme hasonló módon szerepel mind az Egyezményben, mind az Alkotmányban, tisztelettel kérem, hogy az idézett strasbourgi gyakorlatra figyelemmel is hozza meg a t. Alkotmánybíróság a döntését. A fentiekén túl a strasbourgi joggyakorlatot azért is figyelembe kell vennie a t. Alkotmánybíróáságnak, ugyanis az nem pusztán egy nemzetközi szerződés – az Egyezmény a magyar jog szerves része. Az Egyezményt ugyanis az 1993. évi XXXI. törvény közvetlenül inkorporálta a magyar jogrendszerbe, így az abban foglalt jogok közvetlenül alkalmazhatók és alkalmazandók a magyar rendes bíróságok eljárásában, hasonlóan bármely más törvényhez. Minthogy azonban az Egyezményben foglalt egyes jogok tartalmát elsődlegesen a strasbourgi Bíróság bontja ki, így értelemszerűen annak esetjogát is figyelembe kell venni jelen eljárásban az ítélet meghozatalakor.

III. Tényállás

11. A jogerős ítélet által megállapított, és a Kúria által elfogadott tényállás lényege a következő.

12. A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás lényegi tartalma szerint a [REDACTED] [REDACTED] számú Lakásszövetkezet Igazgatóságának elnöke az I.r. felperes, tagjai a II. és III. r. felperesek. Az alperes Indítványozó, mint tulajdonostárs több esetben erőteljesen kritizálta a felperesek tevékenységét. Ennek során bírálathoz tárgyávé tette a lakásszövetkezet vagyonával való gazdálkodást, az egyik közgyűlésen hozott határozatok és a közgyűlésen szavazásra jogosító meghatalmazások érvényességét.

13. A jogerős ítélet megállapította: az Indítványozó azzal, hogy a 2010. június 18-i lakásszövetkezeti közgyűlésen, a 2010. júliusában kelt körlevelében, valamint a 2010. szeptember 14-én kelte "Határozat" elnevezésű iratában megalapozatlanul állította, hogy a [REDACTED] [REDACTED] szám alatti lakásszövetkezet igazgatóságának tagjai (I-II.r. felperesek) által a közgyűlési szavazásra harmadik személyt feljogosító általuk tanúként aláírt meghatalmazásokat befolyással, ígéretessel, fenyegetéssel, etikátlan eszközökkel szerezték meg, megsértette az I. és II. r. felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

14. Megállapította a jogerős ítélet tényállás továbbá, hogy az Indítványozó azzal, hogy a 2010. február 17-ei levelében, valamint a 2010. szeptember 14-i keltű "Határozat" elnevezésű iratában és a 2010. október 5-i lakásszövetkezeti közgyűlésen megalapozatlanul állította, hogy a 2010. február 5-i lakásszövetkezeti közgyűlés határozatai érvénytelenek, mert a közgyűlés jegyzőkönyve nem került hitelesítésre, megsértette az I., II. és III.r. felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, továbbá az Indítványozó azzal, hogy a 2010. szeptember 14-i keltű "Határozat" elnevezésű magániratában és a 2010. október 5-i lakásszövetkezeti közgyűlésen annak valótlan állításával, hogy az I., II. és III. r. felperesek, mint az igazgatóság tagjai törvénytelenül vagy akár bűncselekményt elkövetve gazdálkodnak a lakásszövetkezet vagyonával, megsértette az I., II. és III. r. felperesek jóhírnév és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogait.

15. Fontos momentum, hogy az elsőfokú ítéletet [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] bíró hozta. Az ügyben végső döntést meghozó Kúria – mely részben helyben hagyta az elsőfokú ítéletet – hármastanácsban ítélt. A hármastanács tagja volt – az ítélet tanúsága szerint – [REDACTED] [REDACTED] is. Az Indítványozó emlékei szerint [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] nem volt jelen a Kúria által tartott tárgyaláson, ugyanakkor nem tudja kizárni, hogy az ítélet megszületésében részt vett.

Az Alaptörvény XXVIII. Cikkének sérelme

16. Az Alkotmánybíróság állandósult gyakorlata szerint is az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt „... A »tiszteletes eljárás« (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos

tárgyalás”), hanem ... az [Alkotmány] 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja” [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998.95.].

17. Álláspontom szerint alaptörvény-ellenes, illetve az Egyezménybe ütközik és a független és pártatlan bírósághoz való jog sérelmét jelenti az, hogy a Kúria eljárásban olyan bíró vett részt, aki az elsőfokú határozatot hozta.

18. Az Alkotmánybíróság a 67/1995. (XII. 7.) AB határozatában fejtette ki részletesen a bíróság pártatlanságával kapcsolatos álláspontját. „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet-mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében” (ABH 1995, 346, 347.). Leszögezte továbbá azt is, hogy a pártatlanság kérdését objektív és szubjektív nézőpontból egyaránt vizsgálni kell. „A pártatlanság [...] egyrészt azt a követelményt támasztja, hogy a bíróság tagjai személyes előítéletektől mentesek legyenek, másrészt – objektív nézőpontból vizsgálva – megvan-e a pártatlanság megfelelő látszata.” [lásd továbbá: 32/2002. (VI. 4.) AB határozat, ABH 2002, 153, 161.; 17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABH 2001, 222, 227-228.]

19. Az Alkotmánybíróság működésének kezdetétől különbséget tett a bírói függetlenség külső és belső aspektusai között. A 19/1999. (VI. 25.) AB határozatában összegezve addigi gyakorlatát az Alkotmánybíróság elvi élel állapította meg, hogy „a bírói hatalom, amelyhez a bírói függetlenség kapcsolódik döntően az ítélezésben ölt testet. A bírói függetlenség az ítélezésre vonatkozik; a további státusbeli és szervezeti garanciák is a független ítélezéshez szükségesek. A bírónak mindenkitől – más bírótól is függetlennek kell lennie, függetlenségét garanciáknak kell biztosítani minden befolyásolás ellen, származzék akár az külső hatalmi jogkör gyakorlásától, akár a bírósági szervezeten belülről. A bírói függetlenség egyedi aspektusában[...] a bíró szervezeti és státusbeli szabadságának garanciáját jelenti, annak érdekében, hogy az egyedi ügyekben a jogviták eldöntése és a jogsérelmek orvoslása tárgyában hozott kötelező erejű és végrehajtható döntését mindenféle befolyásolástól mentesen, a törvények, illetve általában a jogszabályok alapján, belső meggyőződése szerint hozza meg.” (ABH 1999, 150, 153.)

20. Az Alkotmánybíróság a 20/2005. (V. 26.) AB határozatában részletesen foglalkozott a bírói függetlenség kérdéskörével is és az alábbi megállapításokat tette.

21. A bírói függetlenség egyetlen korlátja a törvényeknek való alávetettség lehet, nem pedig a szervezeten belüli praktikus szempontokon alapuló, vagy a szervezeten kívülről érkező nyomás kielégítésére törekvő célszerűségi indíttatású megfontolás [53/1991. (X. 31.) AB határozat, ABH 1991, 266, 267.; 38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, 261.; 45/1994. (X. 21.) AB határozat, ABH 1994, 254, 256.; 627/B/1993. AB határozat, ABH 1997, 767, 769.]. A jogalkotóra mindez azt a kötelezettséget hárítja, hogy az ítélezési tevékenységgel szorosan összefüggő igazgatási szabályok megalkotása során is az Alaptörvény rendelkezéseinek megfelelően járjon el. Így az eljárási törvény szintjén nem teremthető olyan helyzet, amely a jogalkalmazás folyamatában lehetőséget nyújt a döntési

kompetenciákra vonatkozó elvek és a „hatáskört-telepítő” szabályok tartalmának kiüresítésére, korlátokat állítva ezáltal alkotmányi garanciák érvényesülése elé.

22. A strasbourgi Bíróság is számos döntésében foglalkozott a bírói pártatlanság kérdésével. A bíróság pártatlansága egy szubjektív és egy objektív tesztnek való megfelelést feltételez: egyrészt vizsgálni kell az ügyben eljáró bíró személyes meggyőződését, elfogulatlanságát (szubjektív teszt), másrészt azt, hogy megfelelő garanciák biztosítják-e az erre vonatkozó kételyek kizárhatóságát (objektív teszt) (Hauschildt v. Denmark, 1989. május 24., no. 10486/83, § 46), így azt, hogy objektíve pártatlannak is látszik-e a bíróság. A Bíróság tehát a teszt során azt is vizsgálja, hogy objektíve igazolható-e a gyanú, hogy a bíróság nem jár el pártatlanul (Hauschildt, § 48, Kleyn and Others v. Netherlands, 2003. május 6., nos. 39343/98, 39651/98, 43147/98 és 46664/99 §§ 192–194). Az eljáró bíróságoknak ezért „maximális körültekintéssel kell eljárniuk a hozzájuk tartozó ügyekben, hogy fenntartsák a róluk élő, pártatlan képet” (Buscemi v. Italy, 1999. szeptember 16., no. 29569/95, § 67)

23. Mind az Alkotmánybíróság, mind a strasbourgi Bíróság eddigi gyakorlatából következik, hogy alkotmány (alaptörvény-) és egyezményellenes az, hogy a kúriai ítélet meghozatalában olyan bíró vett (vehetett) részt, aki az elsőfokú ítéletet hozta, mely ítéletet a Kúria részben helyben hagyott.

24. Az Indítványozó megdöbbenéssel olvasta a Kúria ítéletét és az alatta szereplő aláírásokat. Álláspontom szerint a megdöbbenés jogos volt, hiszen az Indítványozóban okkal támadhatott kétség ate tekintetben, hogy a Kúria döntése meghozatalakor pártatlan volt-e, hiszen olyan bírónak kellett volna megváltoztatni az Indítványozóra kedvezőtlen ítéleteket, aki az elsőfokú ítéletet hozta.

25. Elképzelhető – de az Indítványozó számára nem kideríthető -, hogy ■■■ mégsem vett részt a Kúria ítéletének meghozatalában, neve pusztán elírás miatt szerepel az ítéleten. Álláspontom szerint ez közömbös; az objektív függetlenségi teszt a pártatlanság látszatának meglétét követeli meg. Jelen esetben a látszat a pártatlansággal egyértelműen ellentétes – és a bírói pártatlanság elve olyan fontos alkotmányos részeleme a tisztességes eljáráshoz való jognak, hogy a neki való megfelelés alól nem lehet „elírásra” hivatkozva mentesülni – melyet egyébként is bizonyítani kellene.

26. Összességében tehát megállapítható, hogy sérült az Alaptörvény XXVIII. Cikkében független és pártatlan bírósághoz való jog, mely a Kúria ítéletének egészének alaptörvényellenességére vezet, ezért azt ezen okból is meg kell semmisíteni az első és másodfokú ítéletre visszamenő hatállyal.

IV. Az Alaptörvény IX. cikkében biztosított véleménynyilvánítás szabadságának sérelme

27. Álláspontom szerint a Kúria ítélete sértette a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő jogomat is. Az Alkotmánybíróság a Bíróság is számos határozatában kiemelte, hogy a

véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten fontos alapjog, az összes kommunikációs jog anyajoga, melynek korlátozása csak nagyon szűk körben megengedett.

28. Megismétlem azt az alapeljárás során konzekvensen hangoztatott álláspontomat, mely szerint felperesek, mint helyi közösségi vezetők közszereplők, így a **36/1994. (VI. 24.) AB határozat** értelmében „alkotmányos követelmény, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog által alkotmányosan védett, így nem büntethető véleménynyilvánítás köre a közhatalmat gyakorló személyekkel és intézményekkel, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatos véleménynyilvánítást tekintve tágabb legyen, mint más személyeknél. A hatóság vagy hivatalos személy, valamint a közszereplő politikus becsületének csorbítására alkalmas, - e minőségére tekintettel tett - értékítéletet kifejező véleménynyilvánítás alkotmányosan nem büntethető; a becsület csorbítására alkalmas tényállítás, híresztelés, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata pedig csak akkor büntethető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény állító, híresztelő, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló személy tudta, hogy a közlése lényegét tekintve valótlan vagy azért nem tudott annak valótlanságáról, mert a hivatása vagy foglalkozása alapján reá irányadó szabályok szerint - az adott állítás tárgyára, a közlés eszközére és címzettjeire tekintettel - elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta.”

29. Jelen esetben egy helyi közügy – egy lakóközösség életével – kapcsolatos vita hevében került sor arra, hogy az Indítványozó erős kritikával illesse a lakásszövetkezett Igazgatóságát. Való igaz, hogy az Indítványozó erős kritikával illette az Igazgatóságot (nem egyes tagjait), de ez a kritika nem volt légbőlkapott, tényekkel megfelelően alátámasztott volt. A szólás szabadsága ezért kiterjedt rá, és önmagában az, hogy a kritikát Igazgatóság tagjai szubjektíve sértőnek érezhették, még nem jelenti azt, hogy alkotmányosan ne megengedhető szólásról lett volna szó.

30. Az Indítványozó különösen aggályosnak tartja azt, hogy egy csak az Igazgatóság egyik tagjának átadott magánlevélben foglaltak miatt is megállapított a jóhírnév megsértése. Feltéve, de nem megengedve, hogy a „Határozat” elnevezésű iratban foglaltak nyilvánosságra kerülésük esetén alkalmasak lettek volna a jóhírnév megsértésére, egy magánlevélben ettől függetlenül ilyen megfogalmazások szerepelhetnek. A „Határozat” nem került nyilvánosságra, illetve ha azt esetlegesen mások is megismerték, arról nem az Indítványozó tehet, hanem a levél címzettje. Így fogalmilag kizárt a jóhírnév megsértése, és ezért alkotmányosan elfogadhatatlan – aránytalan korlátozásnak minősül, hogy egy magánlevél tartalmát korlátozza a bíróság.

31. Az ezzel ellentétes megfontolás arra a teljesen abszurd eredményre vezetne, hogy minden magánkommunikációt cenzúrázhatna a bíróság. Ehhez csak az kell, hogy a magát sértve érző fél a csak neki szánt közlést, véleményt nyilvánosságra hozza – azaz maga okozza a jóhírnév sérelmét! Hangsúlyozom, a sértés nem azonos a jóhírnév megsértésével, az előbbi ugyanis egy szubjektív belső érzés, a másik egy külvilágban megvalósuló, mérhető jelenség, egymáshoz semmi közük, hiszen elképzelhető, hogy valaki egy jóhírnevét sértő kijelentést szubjektíve nem is talál sértőnek (mert például nem osztja a társadalom által elfogadott morális elveket).

32. Mindezt a Kúria ítélete ebben a részben, de összességében is az elérni kívánt céllal aránytalanul korlátozta az Indítványozó véleménynyilvánítási szabadságát.

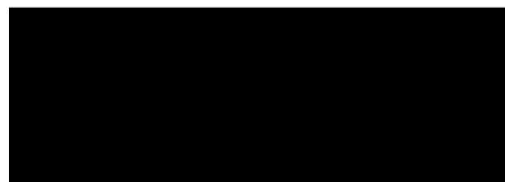
KÉRELEM

Tisztelt Alkotmánybíróság, a fentiekben részletesen kifejtett indokok alapján kérem, hogy a Kúria Pfv.IV.20.709/2013/3. számú ítéletének (P/7. szám alatt csatolva), valamint az azt megelőző Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.927/2012/5 számú jogerős ítéletének ((P/5. szám alatt csatolva) és a Fővárosi Törvényszék 19.P.27.980/2010/10 számú elsőfokú ítéletének alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és a hivatkozott ítéleteket semmisítse meg.

Tisztelettel,

Az Indítványozó képviselőjében:

Budapest, 2014. február 11.

ügyvéd

Mellékletek:

P/1.: ügyvédi meghatalmazás

P/2.: keresetlevél

P/3.: Fővárosi Törvényszék 19.P.27.980/2010/10. számú ítélete

P/4.: fellebbezés

P/5.: Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.927/2012/5 számú ítélete

P/6.: felülvizsgálati kérelem

P/7.: Kúria Pfv.IV.20.709/2013/3. számú ítélete